

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/420/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 441222222
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:441222222.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 21. augusta 2013 č. k. 8C/595/2012-58, takto

rozhodol:

Odvolačiaci súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 1, 2, 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 6, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, § 25 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. a zistil, že dňa 25. 08. 2009 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 proti povinnému: A. D., o vymoženie 663,24 eura s príslušenstvom. Dňa 01. 12. 2010 Okresný súd Nové Zámky vydal uznesenie č. k. 14Er/796/2009-13, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Toto uznesenie nebolo napadnuté odvolaním a nadobudlo právoplatnosť. Následne uznesením zo dňa 27. 01. 2011 č. k. 14Er/796/2009-19 Okresný súd Nové Zámky zastavil exekučné konanie. V tomto konaní žalobca sa domáha náhrady škody a to jednak skutočnej škody v sume 125 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1028,95 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 49 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru po ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Náhrady škody sa domáha podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré škody podľa jeho tvrdenia mu mali vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu vo vyššie uvedenej exekučnej veci. Vzhľadom na ust. § 25 zákona č. 514/2003 Z. z. pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musia byť splnené zákonné predpoklady vzniku takejto zodpovednosti podľa § 420 ods. 1 OZ. Predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti štátu teda je existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne. Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti o udelenie poverenia je právne irelevantná, pretože Exekučný poriadok stanovuje len lehotu na vydanie poverenia, nie však na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Mylný je teda názor žalobcu o tom, že 15 dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Na rozdiel od žalobcu, konajúci súd však má za to, že nevydanie poverenia v 15 dňovej lehote nebola zapríčinená nesústreďenosťou exekučného súdu, ale práve tým, že exekučný súd si plnil svoju povinnosť

vyplývajúcu zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či predložený exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že exekučný súd - v rámci plnenia svojej už vyššie uvedenej zákonnej povinnosti - vyzval oprávneného - teda žalobcu - na predloženie úverovej zmluvy, z ktorej vznikla vymáhať sa majúca pohľadávka. Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 14Er/796/2009 vyplýva aj to, že oprávnený túto zmluvu predložil až po urgencii exekučného súdu. Takýto postup konajúci súd považuje za správny a súladný s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie z 10. októbra 2012 sp. zn.: 6Cdo 105/2011, 6Cdo 1/2012, 6Cdo 3/2013), a preto v žiadnom prípade ho nepovažuje za nesprávny úradný postup. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalobcom tvrdený nesprávny postup sa nestal v predmetnej exekučnej veci Okresného súdu Nové Zámky, a preto absentuje jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Absencia čo len jedného zo zákonných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti musí mať za následok zamietnutie žaloby v tejto veci. Z výsledkov vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu veci súd mal za to, že žaloba nebola podaná dôvodne. Žalobca sa podaním adresovaným priamo žalovanému a doručeným dňa 29. 05. 2012 domáhal v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Do podania návrhu na súd šesťmesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovaným, žalobu tak súd nepovažoval za predčasnú. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu z dôvodu, že k rozhodnutiu o udelení poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy, prípadne disciplinárny senát alebo Európsky súd pre ľudské práva. Žalobca však do vyhlásenia rozsudku súdu nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, resp., že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Absenciou predmetného rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prietahov nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a preto sa súd v konaní existenciou ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu (t.j. protiprávne konanie, vznik škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a následne aj samotnou výškou škody) ďalej nezaoberal. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno preukázania ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech nepriznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, pretože mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 412/2012 Z.z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie

a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8C/595/2012 domáhal náhrady škody v sume 125 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 1.028,95 eura a v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 8C/674/2012 domáhal náhrady škody v sume 3.307,87 eura a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 661,57 eura. Uznesením zo dňa 21. 02. 2013 č. k. 8C/595/2012-23 boli tieto konania spojené na spoločné konanie a t. č. sa vedú pod sp. zn. 8C/595/2012. Svoj nárok odvodzoval od nesprávneho úradného postupu súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky, vedenom pod sp. zn. 14Er/796/2009 (EX 5631/09), v ktorom ako povinný vystupoval A. D. a exekučným titulom v tejto veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 01. 06. 2009 sp. zn. SR 02968/09, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods.

1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c.

Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu spočívajúce v namietaní odňatia možnosti konať pred súdom, ako aj v nesprávnom právnom posúdení veci (aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. podľa novej právnej úpravy platnej v znení po prijatí zák. č. 412/2012 Z.z.) je dôvodné. Súd prvého stupňa na danú vec napriek tomu, že žalobca nesprávny úradný postup odvodzuje od konania začatého na Okresnom súde Nové Zámky dňa 25. 08. 2009 (teda v čase účinnosti zák. č. 514/2003 Z.z. pred novelou zák. č. 412/2012 Z.z.), na vec aplikoval znenie zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, teda po novele zák. č. 412/2012 Z.z., vrátane ustanovenia § 9 ods. 2, ktoré v odvolaní namietal žalobca, teda aplikoval princíp retroaktivity a teda vec nesprávne právne posúdil. Zák. č. 514/2003 Z.z. súd pritom citoval bez toho, aby uviedol, v ktorom znení ho cituje a pri citovaní ustanovenia § 6 ho citoval bez toho, aby uviedol, ktorý jeho odsek cituje napriek tomu, že v znení, ktoré uvádzal súd, má toto ustanovenie štyri odseky, teda vec aj v tomto nesprávne právne posúdil, resp. jeho rozhodnutie nie je riadne odôvodnené, je z tohto dôvodu zmätočné a takýmto postupom súdu sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.